

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ

Τα νεανικά χρόνια του Ιωάννη Άγγελου

Μίκα Βάλταρι

Μετάφραση: Μαρία Μαρτζούκου

Σελίδες: 480, Εξώφυλλο: Μαλακό, Διαστάσεις: 14X21, Τιμή: 22,00 €, ISBN: 978-960-594-098-0

Ο νεαρός Ιωάννης, αρνούμενος τις κοσμικές απολαύσεις, είναι ελεύθερος να αναζητήσει τη γνώση. Το πάθος του είναι τα βιβλία και μοναδική του επιθυμία να γνωρίσει τον ελληνικό πολιτισμό. Προορισμός του, η Βασιλεύουσα. Ξεκινά την περιπλάνησή του, το 1437, μέσα σε έναν κόσμο απελπισίας, που βιώνει αγωνιωδώς την απειλή των Οθωμανών και διαβουλεύεται πυρετωδώς για την Ένωση των Εκκλησιών. Ο μακρύς δρόμος της κατανόησης του εαυτού του τον οδηγεί μακριά από την ευσέβεια και την ηθική, σε ένα σκηνικό όπου πρωταγωνιστούν η εξουσία, η απληστία, οι διαμάχες, οι δολοπλοκίες και τα πάθη. Η αναζήτησή του ολοκληρώνεται το 1453, με το οριστικό γεγονός της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης, σαν μια βίαιη ενηλικίωση του κόσμου.

Το βιβλίο μεταφράστηκε απευθείας από τα Φινλανδικά από τη Μαρία Μαρτζούκου και ήταν υποψήφιο για το Κρατικό Βραβείο Μετάφρασης 2023. Το 2011 το Υπουργείο Πολιτισμού της Φινλανδίας απένειμε το Κρατικό Βραβείο Μετάφρασης στη Μαρία Μαρτζούκου, η οποία έχει μεταφράσει στα ελληνικά αρκετά

φινλανδικά έργα, μεταξύ των οποίων τα πέντε μυθιστορήματα του συγγραφέα Μίκα Βάλταρι, που κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Καλέντη.

Από το Επίμετρο του Ιστορικού-συγγραφέα Νίκου Ε. Καραπιδάκη:

Το μυθιστόρημα Ο Προσκυνητής – Τα νεανικά χρόνια του Ιωάννη Άγγελου του Μίκα Βαλτάρι, ένα από τα σημαντικότερα ιστορικά μυθιστορήματα του 20ού αιώνα, αξίζει να διαβαστεί σήμερα περισσότερο από ποτέ.

Εκτός από μια μοναδική σε γλαφυρότητα αφήγηση (και ιστορικά τεκμηριωμένη) των μεγάλων αντιφάσεων του 15ου αιώνα (σχίσμα της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, Σύνοδος της Φλωρεντίας και της Φερράρας, οθωμανική κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης, νέα οθωμανική πραγματικότητα στην Ανατολή), το έργο αναδεικνύει με τον πιο ανάγλυφο τρόπο την αδύνατη συνεννόηση δύο κόσμων (του Ρωμαιοκαθολικού και της ανατολικής Ορθοδοξίας), τα βαθύτατα ρήγματα της Χριστιανικής Δύσης αλλά και της Χριστιανικής Ανατολής, την ανάδυση του Ουμανισμού και της αδέσμευτης σκέψης, τη δειλή και εντέλει ατελή επαφή μεταξύ των Οθωμανών και του Χριστιανισμού.

Το βιβλίο αντιπροσωπεύει ταυτόχρονα κι ένα υπαρξιακό δοκίμιο για τη μοναξιά του διανοουμένου, τη δύσκολη θέση του σε μια κοινωνία πολλαπλών αδιάστατων εξουσιών αλλά και την εξίσου δύσκολη σχέση του με το γυναικείο φύλο.

Στο φόντο των αφηγήσεων του έργου, απεικονίζεται το πλούσιο ντεκόρ του 15ου αιώνα, από τον φόβο του θανάτου και την αναζήτηση του παραδείσου, στην ομορφιά των βιβλίων, από τις αυστηρές δυτικές πόλεις μέχρι τη σχεδόν μυθική Κωνσταντινούπολη. Με το ένα ή τον άλλο τρόπο, στις σελίδες του βιβλίου παρελαύνουν όλες οι σημαντικές προσωπικότητες εκείνου του αιώνα, με τον οποίο «τελείωσε» και ο θεωρούμενος Μεσαίωνας.

Ο σημερινός αναγνώστης διαβάζοντάς το θα συγκρίνει αυθόρμητα τις σημερινές καταστάσεις μ' εκείνες που θα συναντήσει μέσα στο βιβλίο. Την αδύνατη συνεννόηση διαφορετικών κόσμων –παρά τις εμπορικές σχέσεις–, την αγωνία των διανοουμένων μπροστά στον θρυμματισμένο κόσμο, την ανάδυση αυθαίρετων και συχνά ανυπόφορων εξουσιών, τη δυσκολία αλληλοκατανόησης των δύο φύλων. Αν η Ιστορία δεν διδάσκει, τουλάχιστον ανακουφίζει.

Ο Μίκα Βάλταρι (Mika Waltari, 1908-1979) είναι ο πιο πολυμεταφρασμένος Φινλανδός συγγραφέας στον κόσμο. Εμφανίστηκε στα γράμματα το 1925. Το 1928, με το μυθιστόρημα *Η μεγάλη αυταπάτη*, θεωρήθηκε ένας μικρός Χέμινγουεϊ της φινλανδικής λογοτεχνίας. Υπήρξε μέλος της ριζοσπαστικής ομάδας *Λαμπαδηφόροι*, που έδρασε στη δεκαετία του 1920 και πρέσβευε τον μοντερνισμό με το σύνθημα: «Παράθυρα ανοιχτά στην Ευρώπη», και η οποία διαλύθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1930 λόγω πολιτικών συγκρούσεων. Έχει γράψει 22 μυθιστορήματα, γνωστότερα από τα οποία είναι: *Ιωάννης Άγγελος*, *Σινουχέ ο Αιγύπτιος*, *Ο Ετρούσκο* και *Ο Περιπλανώμενος*. Έγραψε επίσης ποίηση, θέατρο, διηγήματα, αστυνομικά μυθιστορήματα, σενάρια και κριτικές. Το 1957 εξελέγη μέλος της Φινλανδικής Ακαδημίας.

Τα βιβλία του που κυκλοφορούν από τις Εκδόσεις Καλέντη είναι χωρίς περικοπές, μεταφρασμένα απευθείας από τα φινλανδικά.

Αποτελεί φαινόμενο η αντοχή των βιβλίων του Μίκα Βάλταρι (1908-1979) σε ολόκληρο τον κόσμο. Ίσως γιατί έχουν τόσο συναρπαστική πλοκή, ίσως γιατί έχουν τόσο βαθιά ουμανιστικά ιδεώδη, ίσως γιατί αναβιώνουν τόσο λεπταίσθητα ολόκληρες ιστορικές εποχές, τα βιβλία του είναι κόσμοι ολόκληροι, σύμπαντα που στοίχειωσαν τη φαντασία του μέσου δυτικού αναγνώστη σε όλο το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Ο Βάλταρι, γέννημα-θρέμμα του Ελσίνκι, είναι ο πιο διάσημος Φινλανδός συγγραφέας, πολυγραφότατος δημιουργός, με πολλά από τα βιβλία του να έχουν μεταφερθεί στον φινλανδικό κινηματογράφο.

Η Καθημερινή

Ο Φινλανδός συγγραφέας Μίκα Βαλτάρι μπορεί πλέον να θεωρηθεί ως κλασικός ιστορικός συγγραφέας. Ιδιαίτερα αγαπητός και στην Ελλάδα, έχει καταφέρει με τα ιστορικά μυθιστορήματά του όχι μόνο να ζωντανεύει περιόδους του παρελθόντος, αλλά να φέρνει και κοντά στο σύγχρονο αναγνώστη τα πρόσωπα που έζησαν εκείνες τις περιόδους.

Μάνος Κοντολέων, συγγραφέας

[ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ]

Ένα από τα πιο διάσημα ιστορικά μυθιστορήματα με θέμα το Βυζάντιο και την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς Τούρκους, δημοσιευμένο στα Φινλανδικά το 1952 (ακριβώς 500 χρόνια μετά το 1453). Εξαιρετική η αφηγηματική τεχνική και η καθαρή, λιτή γραφή του Βαλτάρι.

Παναγιώτης Αγαπητός, Καθηγητής Βυζαντινολογίας-συγγραφέας, Το Βήμα

[ΣΙΝΟΥΧΕ Ο ΑΙΓΥΠΤΙΟΣ]

Είναι το πιο γνωστό ιστορικό μυθιστόρημα του πολυγραφότατου Φινλανδού συγγραφέα Μίκα Βαλτάρι, ένα βιβλίο που ο κάθε λάτρης του είδους πρέπει να έχει διαβάσει. Εμπνευσμένο από το αρχαίο αιγυπτιακό χειρόγραφο «Οι ιστορίες του Σινουχέ», το οποίο διαδραματίζεται κατά τη 12η δυναστεία, το «Σινουχέ ο Αιγύπτιος» μας μεταφέρει στην εποχή του Φαραώ Ακενατόν της 18ης δυναστείας (περίπου 1550-1292 π.Χ.), ο οποίος υπήρξε ο πρώτος μονάρχης που θέλησε να επιβάλει μονοθεϊστική θρησκεία στο βασίλειό του.

Νίκος Μπατσιούλας, diavasame.gr

- **Ιωάννης Άγγελος [2003]** • **Σινουχέ, ο Αιγύπτιος [2006]** • **Ο Ετρούσκος [2011]** • **Ο περιπλανώμενος [2014]** • **Ποιος σκότωσε την κυρία Σκρουφ [2006]** • **Το λάθος του επιθεωρητή Πάλμου [2008]**

• ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ •

• ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ •

